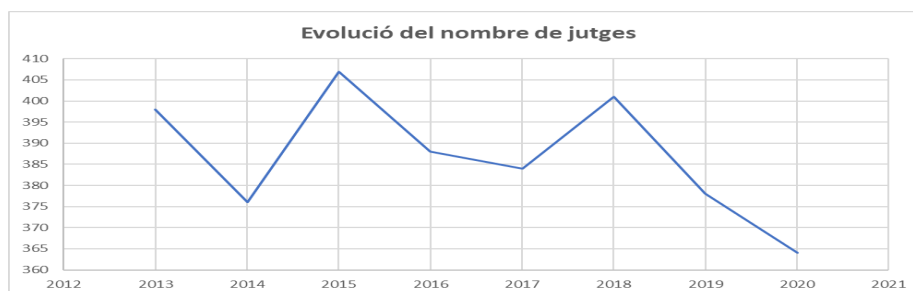

Característiques dels jutges d'atletisme catalans. Evolució 2013-2020

La temporada 2012-13 el Comitè de Jutges de la Federació Catalana d'Atletisme (CCJ) va publicar una estadística de quants jutges disposava i quines eren les seves característiques. Aquest 2020 es torna a fer aquest estudi, comparant l'evolució entre aquella temporada i l'actual. Tant les dades de la temporada 2012-13 com la de 2020 no són a final de temporada, pel que hi podrien haver petites variacions (jutges nous, que entren en un panell, que pugen de nivell, etc) durant les mateixes.

El 2013 el CCJ constava de 438 jutges, dels quals 40 jutges honoraris. Els jutges honoraris no pagaven quota, la majoria tenien més de 70 anys, sense màxim d'edat, i només podien actuar en competicions de promoció, de veterans i en serveis perifèrics. Actualment aquesta categoria ja no existeix, i a dia d'avui qualsevol jutge ha de pagar quota, és elegible per actuar en qualsevol competició (excepte els jutges FCA, que només poden actuar en competicions d'àmbit català), i pot tenir entre 16 i 75 anys. Finalitzada la temporada en que el jutge compleix els 75 anys ja no pot renovar llicència. Per tant, en totes les comparacions entre temporades exclourem els jutges honoraris de les temporades en que existien.

Aquesta és l'evolució del nombre de jutges entre 2013 i 2020:

Sense saber-ne les causes exactes, la tendència decreixent del nombre de jutges es podria explicar per:

1.- Un augment considerable de les quotes. Un jutge RFEA pagava 74€ el 2012-13 i ara paga 98€ (augment del 32%). Això podria ajudar a que un jutge poc motivat o que actuï poc es decideixi a no renovar.

2.- Un augment de l'exigència a l'hora de captar nous jutges. Fins fa poc temps, habitualment més del 90% dels aspirants al nivell més baix de jutge aprovaven l'examen d'ingrés. Actualment la taxa d'èxit s'ha reduït a un 50-60%, obtenint menys jutges nous però més ben preparats.

3.- Les dades de 2020 estan preses a febrer d'aquest any, mentre que la de la resta d'anys estan preses a final de temporada (31 d'octubre en tots els anys, excepte 31 de desembre per a 2019), amb l'excepció de 2013 que són del gener. En aquell any es van incorporar entre gener i octubre 20 nous jutges, quelcom repetible en 2020. En qualsevol cas, les comparacions entre 2013 i 2020 són correctes al haver-se fet en una època de l'any similar.

Podem comparar el nombre de jutges entre 2013 i 2020 i veiem que la disminució es produeix en els jutges de menys nivell, i també entre els de la província de Barcelona i, especialment, Girona.

Any	Total	FCA/I	II-III	Barcelona	Girona	Lleida	Tarragona
2013	398	322	76	286	42	26	44
2020	364	287	77	266	25	24	49

En la temporada actual disposem de 364 jutges, 34 menys que el 2013. Dels 398 de 2013, 189 (47%) ja no són jutges (per edat, abandó, trasllat o defunció) i 209 (53%) continuen 7 temporades després. Dels 364 actuals, per tant, 155 són jutges nous posteriors a 2013 (43%).

En la següent taula es pot veure què ha passat amb els jutges de 2013. Dels 322 que eren jutges FCA o RFEA I, més de la meitat (53%) ja no són jutges aquest 2020. En canvi, 22 (7%) han progressat a RFEA II. Dels que ja eren nivell II o III el 2013 un 24% ja no són jutges enguany, mentre que 4 han renunciat a la categoria RFEA per passar a FCA. Com és lògic, la immensa majoria dels 155 jutges nous tenen nivell FCA o RFEA I, si bé la proporció de jutges RFEA era major el 2013 que ara.

2013	2020					Total
	FCA	RFEA I	RFEA II	RFEA III	No llicència 2020	
FCA	65	2	0	0	103	170
RFEA I	4	58	22	0	68	152
RFEA II	2	0	33	4	10	49
RFEA III	2	0	0	17	8	27
No llicència 2013	94	60	1	0	0	155
Total	167	120	56	21	189	553

Distribució per categoria:

A banda de l'eliminació de la categoria de jutge honorari, s'han produït més canvis entre 2013 i 2020: les antigues categories Jutge Àrbitre i Jutge Àrbitre Nacional s'han fusionat en la nova categoria Nivell III (RFEA III), l'anterior categoria Jutge Nacional ara és Nivell II (RFEA II) i l'antiga Jutge Territorial RFEA ara és Nivell I (RFEA I). Els antics Jutges Territorials FCA són ara categoria FCA. Usarem les categories actuals per descriure la distribució per categories, que queda així:

	2013		2020	
	n	%	n	%
FCA	170	43%	167	46%
RFEA I	152	38%	120	33%
RFEA II	49	12%	56	15%
RFEA III	27	7%	21	6%
Total	398	100%	364	100%

La distribució ha variat molt poc en aquest temps, amb poc més de la meitat dels nostres jutges en categories RFEA.

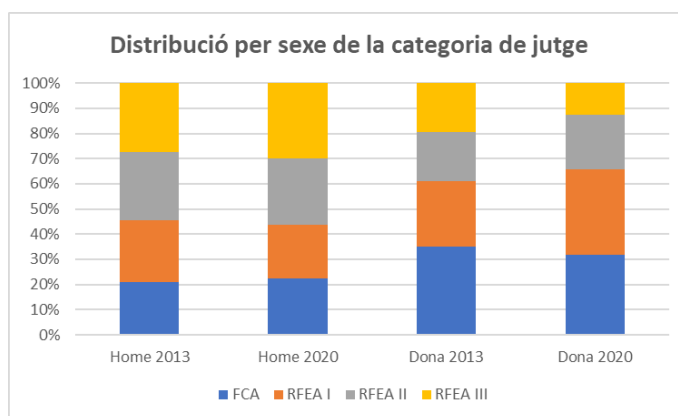
Distribució per edat: L'edat mitjana, a l'inici de temporada, dels nostres jutges és de 43 anys, una mica superior a la de 2013, però cal tenir en compte que ara tenim 9 jutges de 70 o més anys. En canvi veiem que el patró lògic de a més edat més categoria es segueix millor actualment que en el passat.

Categoria	2013			2020		
	Mitjana	Mínim	Màxim	Mitjana	Mínim	Màxim
FCA	38.2	16	69	39.2	16	70
RFEA I	37.8	16	69	41.7	16	69
RFEA II	52.6	27	68	51.7	22	73
RFEA III	49.2	31	66	53.1	38	68
Total	40.6	16	69	42.8	16	73

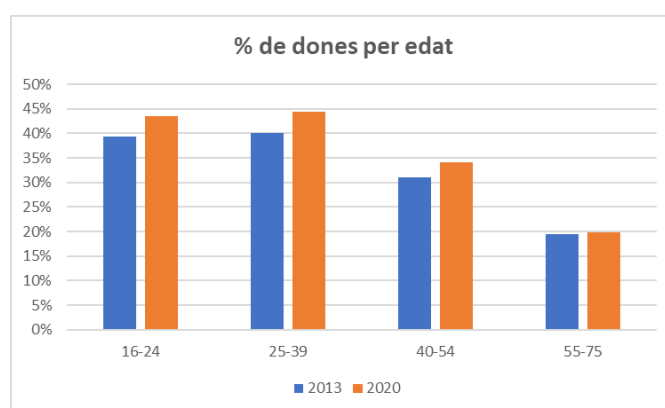
Si categoritzem l'edat veiem que tenim 96 jutges de 55 anys o més (77 el 2013) i 76 jutges menors de 25 anys (94 el 2013). Hem passat de tenir 12 jutges menors de 40 anys en categories II/III a 16.

Categoria	2013								2020							
	16-24		25-39		40-54		55-75		16-24		25-39		40-54		55-75	
	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%
FCA	43	25%	47	28%	60	35%	20	12%	45	27%	36	22%	61	37%	25	15%
RFEA I	51	34%	26	17%	51	34%	24	16%	29	24%	22	18%	34	28%	35	29%
RFEA II	0	0%	6	12%	18	37%	25	51%	2	4%	13	23%	15	27%	26	46%
RFEA III	0	0%	6	22%	13	48%	8	30%	0	0%	1	5%	10	48%	10	48%
Total	94	24%	85	21%	142	36%	77	19%	76	21%	72	20%	120	33%	96	26%

Distribució per sexe: No ha variat el nombre de dones jutges en aquests 7 anys, que passa del 33% al 34%. Actualment hi ha 125 dones i 239 homes amb llicència de jutge, de forma que els nivells més alts són ocupats majoritàriament per homes, com ja passava el 2013. 17 dones tenen nivell II/III, exactament el mateix nombre que el 2013.

Hi ha més dones entre els més joves: un 44% entre els menors de 40 anys i només un 28% entre els de 40 o més anys, percentatges similars als de fa 7 anys.

Antiguitat: L'antiguitat mitjana dels nostres jutges és d'11,4 anys, quan el 2013 era de 9,7 anys. Varia entre els que acaben de debutar fins als que quasi porten 54 anys en actiu. No cal dir que els més antics són, en general, més grans. Els homes tenen una antiguitat superior a les dones, cosa que ja passava fa 7 anys. Com era d'esperar, els jutges de categories més elevades tenen més anys de carrera: en mitjana, 29 anys els de nivell III, 22 els de nivell II i 8 anys els de nivell I o FCA, una distribució similar a l'observada el 2013.

Sexe	2013			2020		
	Mitjana	Mínim	Màxim	Mitjana	Mínim	Màxim
Home	10.2	0	47	12.4	0	54
Dona	8.5	0	38	9.6	0	40
Total	9.7	0	47	11.4	0	54

Categoria	2013			2020		
	Mitjana	Mínim	Màxim	Mitjana	Mínim	Màxim
FCA	7.0	1	30	8.1	1	34
RFEA I	6.1	0	43	8.3	0	37
RFEA II	20.8	6	47	21.5	6	54
RFEA III	26.1	13	40	28.8	13	48
Total	9.7	0	47	11.4	0	54

Canvis de categoria: El temps que passa per a que un jutge promocioni a una categoria superior depèn de la normativa, que ha anat canviant en el temps. Els jutges que han arribat a RFEA II han trigat una mitjana de 6 anys en aconseguir-ho, i 11 anys per arribar al nivell III, dades equiparables entre 2013 i 2020. L'edat mitjana per a fer-se jutge es manté al voltant dels 31 anys.

Categoria	2013						2020					
	Edat al debutar en la categoria			Antiguitat al debutar en la categoria			Edat al debutar en la categoria			Antiguitat al debutar en la categoria		
	Mitjana	Mínim	Màxim	Mitjana	Mínim	Màxim	Mitjana	Mínim	Màxim	Mitjana	Mínim	Màxim
FCA / RFEA I	30.9	15	64	0.0	0	0	31.3	16	62	0.0	0	0
RFEA II	34.6	20	63	5.9	2	24	34.8	20	66	6.2	2	24
RFEA III	34.1	25	50	11.0	7	24	35.0	25	62	10.7	7	24

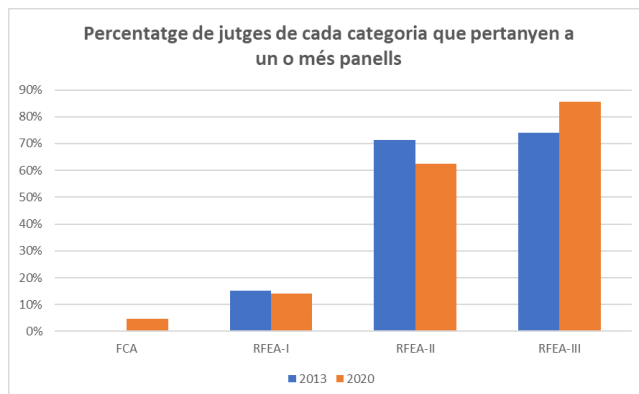
Distribució territorial: Els 364 jutges de la FCA es distribueixen en 14 delegacions territorials. Com és lògic, Barcelona acull a la majoria de jutges, i sumats als del Vallès Oriental i Tarragona gairebé suposen la meitat dels jutges catalans.

Delegació	2013		2020	
	n	%	n	%
Barcelona	78	20%	68	19%
Vallès Oriental	28	7%	55	15%
Tarragona	44	11%	49	13%
Baix Llobregat	21	5%	28	8%
Girona	42	11%	25	7%
Vallès Occidental	33	8%	24	7%
Lleida	26	7%	24	7%
Vic	25	6%	22	6%
Terrassa	19	5%	16	4%
Garraf/Penedès	13	3%	16	4%
Maresme	32	8%	14	4%
Bages	15	4%	11	3%
Anoia	7	2%	8	2%
Badalona	15	4%	4	1%
Total	398	100%	364	100.0%

Jutges internacionals: 5 jutges, 4 homes i 1 dona, tenen categoria internacional: una ITO, alhora delegada tècnica internacional (ITD), dos jutges WA de marxa i dos jutges WA mesuradors de circuits (un a panell A i l'altre a panell B). Aquests 5 jutges tenen entre 42 i 67 anys i 4 són jutges de nivell RFEA-III. El 2013 hi havia 7 jutges internacionals catalans, els 5 de 2020 més 2: un WA en marxa i foto-finish i un altre EA en marxa, que han deixat de ser internacionals per voluntat

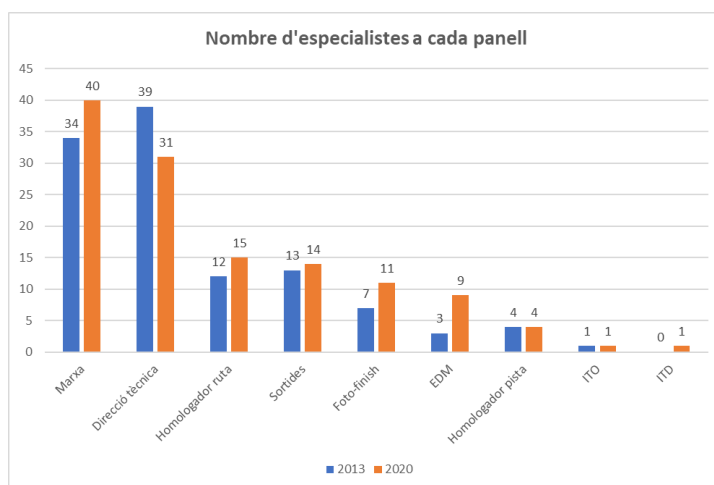
pròpia. 3 dels jutges internacionals actuals, però, han progressat de nivell EA a WA des de 2013 i els altres 2 han mantingut la categoria.

Panells: 78 jutges (21%) pertanyen a algun panell d'especialistes de la FCA, RFEA o internacional. Com es veu al gràfic, a més categoria del jutge més probable és que pertanyi a algun panell, amb una tendència similar el 2013 i el 2020.

La presència en panells augmenta amb l'edat, passant del 4% en menors de 25 anys al 34% en majors de 55, essent també major en homes (27%) que en dones (11%). El 2013 també 78 jutges pertanyien a panells, un 20%. En aquell any també trobàvem diferències similars per edat i sexe.

Al gràfic següent es pot veure l'evolució dels membres dels panells entre 2013 i 2020:

El panell amb més especialistes és el de marxa (40), amb 29 jutges de marxa de nivell RFEA o superior, seguit del de direcció tècnica, l'únic panell que s'ha reduït en els darrers anys, amb 31 directors tècnics (23 de nivell RFEA). La resta de panells han augmentat lleugerament.

Comentari final: aquest treball és merament descriptiu i només pretén fer una “fotografia” de les característiques dels jutges catalans enguany, comparades amb les de fa 7 temporades, que és quan es va dur a terme un treball similar. Obviament, aquest treball no pot abordar altres aspectes tan interessants com les habilitats i defectes dels nostres jutges, el nombre i tipus de competicions en què participen, la valoració de les seves actuacions, tant per part seva com per la resta del col·lectiu atlètic, o les opinions que puguin tenir els propis jutges per millorar el nostre estament i les seves actuacions. En qualsevol cas, el treball està fet amb l'ànim de donar més detalls sobre el nostre col·lectiu, que com hem vist és prou extens i divers.